



↑ Fasáda zo strany futbalového ihriska – tribúna. Foto: Mgr. art. Soňa Sadloňová

Fitness centrum sleduje prírodu

ATELIÉR VAN JARINA V kysuckej obci Stará Bystrica bolo minulý rok dokončené fitness centrum, ktorého architektúra s lomenými strechami harmonizuje s okolitými kopcami Kysuckej vrchoviny. Je zároveň prvou drevostavbou určenou na tento druh využitia. Aj pri nej použil autor stavby, architekt Ivan Jarina, princíp „slow design“.

STARÁ BYSTRICA, OKR. ČADCA TEXT: LUDOVÍT PETRÁNSKY, PROJEKTOVÁ DOKUMENTÁCIA: ATELIÉR VAN JARINA

Čo to je slow design? „Určite nie niečo pomalé, zdĺhavé, a preto aj zlé,“ s úsmevom odpovedá Ivan Jarina. „Snažíme sa vychutnávať si tvorbu a vtiahnuť do procesu aj investora, ktorý sa stáva spoluvorcom projektu. Chceme mu dopriať čas na priblíženie sa k architektúre ako takej. Spoločne selektujeme naozajstné potreby klienta od predstáv, s ktorými k nám prišiel. Hľadáme hodnoty, ktoré by sme chceli premietnuť do stavby. Trpezlivo načúvame klientovým víziám a v dialógu sa ho snažíme vzdelávať. Sú to fascinujúce príbehy, ktoré sú v pozadí nárokov plných indi-

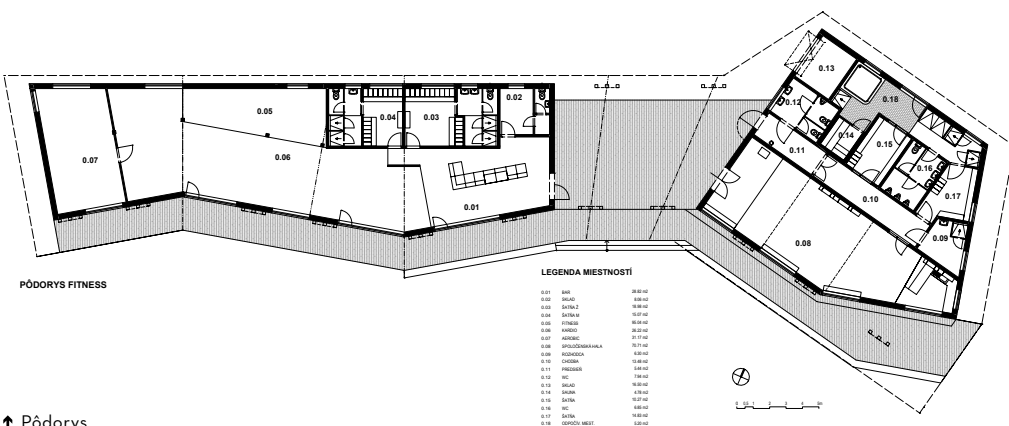
viduality, ale aj pokory. Výsledkom by mal byť spoločný zážitok.“

Pokračovanie príbehu

Fitness centrum je ďalším pokračovaním projektov Ivana Jarinu v Starej Bystrici. Na jej mape by sa dalo nájsť viacero jeho stôp. Či už ide o objekty okolo ústredného námestia (Rínok sv. Michala, najmä rekonštrukcie stavieb – obecný úrad, škola, dom kultúry, Slovenský orloj, na ktorom spolupracoval s akad. soch. Marcelou a Viliamom Loviškovcami, požiarňa zbrojnica, pošta, obchod, stomatologická ambulancia, bytové domy Salajňa), alebo o neďa-



↑ Pohľad zhora na lomené strechy. Foto: Adam Kuric



↑ Pŏdorys.



↑ Relaxačná zóna. Foto: Adam Kuric

leký Park sv. Floriána. V súčasnosti Ateliér VAN JARINA pripravuje rekonštrukciu interiéru domu kultúry, ako aj redizajn jeho celého exteriéru. Najnovším prírastkom je teda fitness centrum, ktoré sa nachádza pri futbalovom ihrisku. Jeho zakladateľom je miestny občan Ladislav Litva, majster Európy v kulturistike.

V harmónii s prírodou

„Aj pri tejto stavbe bolo dôležité, že starosta obce Ján Podmanický sa stotožnil s našimi myšlienkami harmonickej tvorby architektúry so zapojením krajiny, lebo to je pri našom prístupe

dôležité. Samozrejme, sklony striech majú aj svoju funkčnosť. Vyskúšali sme si, že keď má strecha požadovaný sklon, tak chráni stavbu a má veľkú trvácnosť. Keďže celá oblasť je klimaticky záťažovou (napr. v zime býva enormné množstvo snehu), museli sme kvôli trvácnosti stavby odvieť sneh od stavby čo najďalej.“

Harmonizácia architektúry s prírodou a v siluete najmä s kopcami sa uskutocňuje prostredníctvom lomených striech ladiacich s líniou okolitých kopcov, ale aj prostredníctvom parkovej úpravy širokého okolia, ktorá vznikla v spolupráci s krajinou architektkou

Alžbetou Ondrušovou. Strecha je podstatnou súčasťou stavby, ale zároveň jej umožňuje väčšiu transparentnosť a rôznosť zaujímavých pohľadov. „Riešili sme pohľad na celkovú stavbu, ako aj pohľady cez veľkoplošné okná smerom von,“ približuje Ivan Jarina. „Ten, kto cvičí vo fitku, sa potom cíti ako v prírode. Pravda, niektoré steny sú uzavreté, aby nebolo vidieť dnu.“

Konštrukcia a funkčné využitie

Autori využili skúsenosti s drevenými skeletovými stavbami, ale v tomto prípade sa museli „popasovať“ so založením celej stavby. Tá musela byť

TRÉNINGOVÉ CENTRUM POTÔČKY

Miesto:	Stará Bystrica
Investor:	obec Stará Bystrica
Architekt:	Ateliér VAN JARINA, s. r. o.
Autor:	Ing. arch. Ivan Jarina
Spolupráca:	Ing. arch. Martin Kubovský, Ing. arch. Štefan Šuster
Krajinná a záhradná architektúra:	Ing. arch. Alžbeta Ondrušová
Realizácia:	2019
Úžitková plocha:	385 m ²

nielen funkčná, ale zároveň slúžiť aj ako tribúna pre obecné cvičné ihrisko. Najprv sa stavba osadzovala v počítači, následne priamo na vytýpovanom pozemku za účasti autorov, investorov aj realizátorov. Zakladanie sa nakoniec uskutočnilo na železobetónovej doske, ktoré má výhodu v tom, že prenáša zaťaženie od vrchnej stavby na celý pôdorys stavby, a je preto vhodnejšie do menej únosných vrstiev, prípadne nevyrovnaného podlažia alebo pri vyššej hladine podzemnej vody.

„V spolupráci so statikom sme využili maximálne rozpätia drevených nosníkov, aby pôsobili subtilne a neboli špeciálne lepené. Drevený skelet má teda ľahkú konštrukciu s plechovou krytinou,“ hovorí Ivan Jarina. „Ide o sendvičovú drevostavbu zateplenú s vonkajším plášťom z červeného smreka a z vnútornej strany sadrokartónom. Zasklené plochy majú buď neotváracie okenné tabule, ktoré sú bezrámovo osadené, alebo otváracie, tam sú hliníkové okná. Stavba je roz-

delená na dve funkčné prevádzky: moderné fitness a malé wellness. Zastrešená terasa medzi dvomi časťami má slúžiť ako priestor na spoločenské stretnutia. Lavičky pred fitness centrom vytvárajú tribúnu pre príslušné futbalové ihrisko. Pri fitness je dôležité nasvetlenie, a preto sme dennému, aj umelému osvetleniu venovali veľkú pozornosť. Drevený obklad stien fitness centra plynule prechádza do podhľadu, v ktorom sú umiestnené osvetlenie a vzduchotechnika.“

Autori teda využili všetky svoje skúsenosti s drevostavbou a zasadili ju do prírodného rámca. Charakteristické sú lomené strechy, ide o tvar typický pre Ateliér VAN JARINA. Predtým však strecha slúžila ako prístrešok, teraz sa po prvýkrát premietla do uzavretej stavby a bol tak realizovaný aj tvarový experiment. Fitness centrum je ďalším sklíčkom do mozaiky spomenutých stavieb, ktoré zo Starej Bystrice vytvorili turistické centrum Slovenska.



↑ Pohľad na fitness z prístupovej cesty. Foto: Adam Kuric



↑ Vstupný priestor do časti fitness. Foto: Mgr. art. Soňa Sadloňová



↑ Útulný interiér s dreveným podhľadom. Foto: Archív ateliéru